

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Altsächsische Sprachdenkmäler

Facsimile-Sammlung

Gallée, Johan Hendrik

Leiden, 1895

Beilagen

urn:nbn:de:hbz:466:1-42577

quod sct̄ iohannes euangelista dicit andre

At illi continuo relictis retibus secuti sunt eū

τ̄ procedens inde uidit alios duos fratres
iacobum zebedei & iohannem fratrem

eius in nauī cum zebedeo patre eorum resi
colligentes ^{te sanna lesandri} cientes retia sua & uocauit eos. Illi statim re
lictis retibus & patre secuti sunt eum.

τ̄ circuebat hic totam galileam docens in sy
nagogis eorum & predicans euangeliū regni

& sanans omnem languorem & omnem infirmi
tatem in populo. Et abiit opinio eius in totam

syriam. Et obtulerunt ei omnes male habentes
uarias languoribus & tormentis comprehensos

& qui demonia habebant & lunaticos & paraly
ticos & curauit eos. Et secuti sunt eum turbae

multae de galilea & decapoli & hierosolimis &
iudea & de trans iordanem.

Uidens autem turbas ascendit in montem. Et
cū sedisset accesserunt ad eum discipuli eius.

τ̄ aperiens os suum dicens eos dicens
cui paueres spū quoniam ipsorum est

regnum celorum.

am ad testimoniū io
hannis baptiste ore
didisse ubi dicit ecce
agnus di & dñi uoca
iordanem sexatum esse.
τ̄ petrū ibi nom̄ acco
pisse. τ̄ philippum
ibi & iā uocatum esse.
& quod tres euange
liste hos duos andre
am & petrum dicunt
de pifexatione uocatos
ita intelligendū est
ñ statim eos illi sic
adhesisse in priori uo
catione. sed tantū eū
quis esset cognouisse.
cūq; admirantes ad
priora remeasse.
A forte aliquis tacita
cogitatione dicit. Ibi
ap̄t̄ orant pifexatores
quid ad dñi cam uoca
tionem dereliquerunt
qui nihil habuerunt. In
haec re magis affictum
hominis quā censum
debemus querere.
Muleū ille reliquit. qui
sibi nihil pecuniae. Mul
tum reliquit. qui quā
libet parum. totum
tamen deseruit. Re
gnū celorū nulli po
tuit. quicquid uer
eum potest computari.
tamen tanti ualeat.
quantū habet. et mag
is quoniam uerchan
so mil minarum so mil
meron so man hauid.

M. xxii
B. vi

M. xxiii
D. xxvii
L. xl v
L. xlvi

Non uere in qui pu
tabantur lunaticos
nā demonē lunaticos
tēpora obseruantes
creatorē in creatura
cupiebant diffamare

Decapolis ē regio trans
iordanem. τ̄ x. urbes
in ea sunt.

Aperta oris longitu
dinem sermonis sine
macula in sabara to sprak
manifestationem
doctrinae significat.

M. xxiii
sol

M. xxv
L. xl vi

M. xxvii
sol

86
226
1174-2

0815746

ut el michi inēficero / & eius semper eund copulacro; Illa
 ut erat ad omē neq̄tia facili dū optat ra uen nantū
 domina fieri actantū p̄petran dū fatinud ad sensū
 dedit atque dū el michi sem balneo abluere; Egre
 dierta ei delauacro uenem poculū quod salutar esse ad
 seuerat ba p̄ pinnauit; Ille ubi sensit semor tis po
 culū bibise ro semū da euaginato sup̄ eā gladio quod
 relicū erat bibere coegit; Sicque dī omni poten
 tis ludicio interfectores iniquis simi uno momēto
 perierunt;

<p> Ad ille p̄ fenestram amris. scetis ostendit; Illuero cir cū eun tes tur rem. dum aditū que reret. Ip̄ que ad eum ingre di possent. & munimern ueniret. I. duo ex eis as cendentes tec tum discoo </p>	<p> trac do gladio. ut caput eius amputarēt; mox eus dex̄a in ipso ic tu suspen sadirigit. nec eā ad se po tuit reuocare; Qui relic tum gladium: ter rē de ic cit; </p>
---	---

dum uxorē cui dē langobardi. su prasse ab eo dē in tē d̄ sic tū ē; p̄ quam
 septē dieb; & quinq; regnauerat annis; Huic successit in regni regimine
 arith̄ filius gun doal di qui fuerat german̄ the o de lunde regine; Hic con
 didit apud acynū. & oculū dñi saluatus qd̄ extra portā occidit tē.
 quod dicitur marecastū est; Quod & cō nātū uariis decox̄at &
 sub tūris sufficent̄ dic̄ tūit; **H**ys diebus defuncto eraclio au
 gusto apud constantinopoli. h̄ra d̄ cloner ei filius cū matre mar anare
 gni iura suscepit; Rexq; imp̄u duob; annis; Quo decidit uita suc
 cessit in loco ei? constantin̄ ei dē german̄. alius filius heraclii im prauit
 q; m̄ sib; sex; hoc & iā mōuo ei dē constantis filius. ad regni dignitatem.
 tenuitq; regnū annis octo & xx. Cū eih̄c tēpra regis p̄ sarū con iux
 nomine cesara. desp̄sida exiens cū paucis suis fidelib; p̄ a p̄ habi tu
 p̄ p̄ xp̄iane fidei amore constantinopoli uenit; Que ab ip̄atore
 honorifice suscepta p̄ aliquē dies ut desiderabat bap̄tismū conse
 cuta. ab augustā de sacrosanct̄ leua ac est; Qd̄ uir ei audiens

*Paulus baronius
 Reginaldus in 936.*

06
876
1174-2

09/5746

Celestinus papa .iiii.^{oo} **P**hilippus rex .iiii.^{oo} .o .o .o

Mit breuen scoone an enghelant .o
Dha her dhen koninc richarde vant
Dha was bi im dher oheym sin .o
von poytowe greue attelin
h er vnbot im sin dhyenest vnd salut .o
vnd groze lebe al ober lut
D az dhe vursten vz romesche riche .o
herten gekoren vil lephliche
D ten von poytowe dhen oheym sin .o
Dhes solte her ober thon sin
D ine grozen milte .o
siner truwe her daz bevilte
D o daz her herliche .o
alsiz zeme dhem riche
z o dhudesthem lande queme .o
vnd zo rachen neme
D he kronen vnd dhen segen .o
dhes her solte phlegen
D her bodescaph wart der koninc vnd .o
sinem oheym halph her do
D it eren swa her mochte .o
vil truwelichen her dhes rochte
D ar nach her dhe boten sande .o
vil herlichen zo lande

Manuscriptische Miniatur

ca. 1300

06

B26

1174-2

0915746

to brak he garlike vnde alle de xpēnen de dar waren pa-
pen un̄ leien de sande he ouer al wenedlant vñ let se mar-
teren mit manichfaldig pine den xpēnen to schanden.
Oekelenborch dat silue. nunnen de dar weren de let he god-
de to lastere uneren. In den seluen tiden en herre van we-
neden godeschal uan mitō slechte en dene dese hadde de
scrift gelernet to lüneborch de uoz warp oc den xpēndom
vñ dede den xpēnen uile leues un̄ to storede kirken vñ
godeshuse dat berou ine dar na vñ wtd dede al den scha-
den den he gedan hadde un̄ ward aũ xpēn de h̄toge ber-
nard do he sach dat de wenede herden waren worden durch
den tiuf den se gauen unde durch de clage d̄ bischope de
geworpen weren van eren bischopdomen bi nam̄ van der
clage des bischop bennē van aldenburth de oc deme kei-
sere heinrike clager hadde. de not un̄ den iamer de ge-
schen was. he stunt mit allen vlite dar na dat de wene-
de aũ louich worden. here godeschalc warf to deme ko-
ninge van denemarken vnde oc to deme h̄togen bernar-
de dat se uoren mit groteme here d̄ xpēnen upe de we-
nede un̄ slogen ere manich duseut vñ dwungen se auer
to deme tiuse. **D**e hertoge b̄nard do he hadde gewesen
h̄toge to sassen vñ h̄re oū de wenede vierlich iar he starf
vñ let dat h̄tochdom sine sone ordolue he hadde oc enen
brod̄ de het h̄man vnd̄ manegeme leue de he dede deme
clostere to lüneborch so gaf he dar oc enen duren mischa-
kel un̄ is begrauen uoz des h̄iligen cruces altare. **¶**

Sachsenspiegel

006 1250

06
B26
1174-2

0915746